

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Karin Thorsell
Bygglovshandläggare
08-578 282 55
karin.thorsell@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2022-07-19

Sida
1 (6)
Diarienummer
BNS-2021-310

Mottagare
Byggnadsnämnden

Dispens från strandskydd för ny markkabel med lågspänning och nytt kabelskåp, för elnät

Fastighet: DYVIK 1:1

Sökanden: Vattenfall Eldistribution AB (Moa Lidberg)

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut till byggnadsnämnden

1. Dispens från strandskyddsbestämmelserna i 7 kap. 15 § Miljöbalken ges, med stöd av 7 kap. 18 c § Miljöbalken, för ny markkabel med lågspänning och nytt kabelskåp för elnät.
2. Avgift: 13 442 (faktureras separat)

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Juneheim
Bygglovschef

Sammanfattning

Fastigheten ligger på Dyviksudd och strandskydd råder på platsen. Ansökan avser strandskyddsdispens för ny markkabel med lågspänning och nytt kabelskåp för elnät. Bygglovsenheten föreslår att ansökan om strandskyddsdispens beviljas enligt denna tjänsteskrivelse.

Beskrivning av ärendet

Vattenfall Eldistribution AB genom Moa Lidberg ansöker om strandskyddsdispens för ny markkabel med lågspänning och nytt kabelskåp för elnät inom område för strandskyddsdispens.

Fastigheten ligger på Dyviksudd, inom sammanhållen bebyggelse och inom detaljplanerat område som är avsett för bostadsändamål.

Bild 1 är ett utdrag ut kartdatabasen men aktuellt område inom röd ring och strandskyddslinje i blått.

Idag finns på platsen en luftledning som förser fastigheter på nordöstra sidan av Gränsöstigen med el.

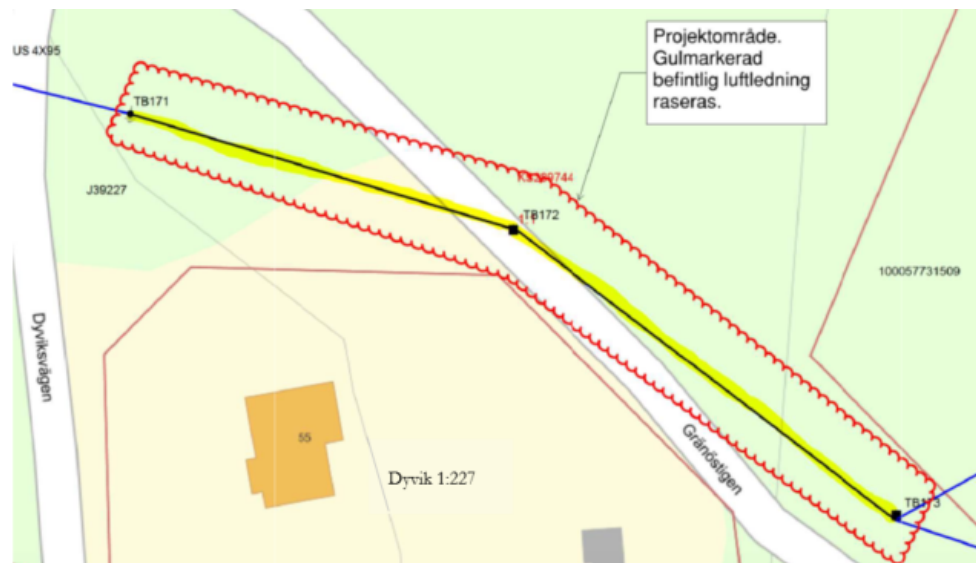

Bild 2 visar befintlig luftledning som ska rivas.

Vattenfall har fått in en anmälan om nyanslutning för fastigheten Dyvik 1:227 (sydvästra sidan om Gränsöstigen). För att kunna tillgodose fastigheten med el av god kvalitet behöver en del av den befintliga luftledningen rivas och istället markförläggas. Ett kabelskåp kommer även att placeras ut.

Bild 3 visar var ny markkabel grävs ner och var det nya kabelskåpet sätts.

Som särskilda skäl för strandskyddsdispensen anför sökande att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan ske utanför området (7 kap. 18 c § femte stycket miljöbalken).

Åtgärden utförs inom detaljplanerat område och inom sammanhållen bebyggelse och marken behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, varför dispens enligt 7 kap. 18 c § femte stycket miljöbalken kan anses föreligga. Kabeln kommer att grävas ned i marken och kabelskåpet i sig anses enligt bygglovsenhetens bedömning inte avskräckande för allmänheten. En strandskyddsdispens kan därför i aktuellt ärende även anses förenlig med strandskyddets syfte att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten (7 kap. 13 och 26 §§ miljöbalken).

Remiss är skickad till kommunbiologen som upplyser om att det i närheten av aktuellt område finns skogsödlor. Om skogsödlan uppehåller sig i området så ska dess habitat (biotop) inte allvarligt försämrats. Skogsödlor lever i skogliga miljöer.

Sökanden upplyser om att de gräver en 0,3 meter bred ränna med mindre grävmaskiner precis under befintlig luftledning där det finns stolpar och marken redan är röjd. Rännan återfylls sedan med samma massor som grävts upp för att minimera förändringar i habitatet.

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

Ärendet bedöms inte beröra barn varför någon prövning av barnets bästa inte har genomförts

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 7 kap. 13 § miljöbalken är syftet med strandskyddet att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken (MB) får inom strandskyddsområde inte vidtas åtgärder som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Strandskyddsdispens får ges endast om det föreligger särskilda skäl.

Dispensregeln ska tillämpas restriktivt och dispens får meddelas endast om det är förenligt med strandskyddets syften. Syftet med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet.

Av förarbetena till miljöbalken framgår att strandskyddets syften är långsiktiga och att områden som för tillfället verkar vara av begränsat intresse kan bli betydelsefulla i framtiden (prop. 1997/98:45 del 2 s. 89).

Av 7 kap. 15 § Miljöbalken framgår att inom ett strandskyddsområde får inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt, (T.ex. ändra användningen genom att bygga om en fiskebod till en sommarstuga. Uppföra bryggor, planteringar, flaggstänger, trädgårdsgångar, staket, golfbanor och campingplatser).
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller (T.ex. trädfällning)
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter (T.ex. muddring och spridning av gödsel eller bekämpningsmedel).

Dispens från strandskyddet får enligt 7 kap. 18 c och 26 §§ miljöbalken medges endast om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med strandskyddets syften. Som särskilt skäl får bl.a. beaktas:

1. Redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,

2. Genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. Behöver för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vatten och behovet inte kan tillgodoses utanför området.
4. Behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genom föras utanför området,
5. Behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. Behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Av förarbetena till strandskyddslagstiftningen (prop 2008/0/:119 sid 104) framgår att de omständigheter som räknas upp som särskilda skäl i 7 kap 18 c § miljöbalken är uttömmande.

Vid prövningen får, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, inskränkningen i den enskildes rätt att använda mark eller vatten inte gå längre än som krävs för att syftet med strandskyddet ska tillgodoses. I lagmotiven betonas dock att de allmänna intressen som ligger bakom strandskyddet i de flesta fall tar över (jfr prop. 1997/98:45 del 1 s. 321 f).

Strandskyddet är ett allmänt intresse som är så starkt att utgångspunkten är att strandskyddet i normalfallet har företräde framför andra allmänna eller enskilda intressen och undantag från strandskyddet ska tillämpas med stor restriktivitet (prop. 2008/09:119 sid 53).

I propositionen Svenska miljömål framgår vad gäller att skyddet av stränderna är en nationell angelägenhet för att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och för att bevara goda livsvillkor för växter och djur (prop. 2001/01: 130 sid 117 och prop. 2009/10 sid 155).

Bedömning

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken får inte, inom strandskyddsområde, uppföras nya byggnader och andra anläggningar/anordningar, som medför att allmänheten hindras från att använda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt.

För att dispens från strandskyddsbestämmelserna ska kunna ges måste det finnas särskilda skäl enligt 7 kap. 18 c § första stycket 1 – 6 miljöbalken. Ett sådant särskilt skäl är att det område som dispensen avser behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området (se punkten 5 i nämnda bestämmelse). Enligt motiven är kommunens behov av tätortsutveckling och olika typer av infrastrukturanläggningar exempel på sådana åtgärder som kan komma i fråga. För att det ska vara fråga

om ett angeläget allmänt intresse bör enligt motiven den planerade åtgärden långsiktigt ge fördelar för samhället (prop. 2008/09:119 s. 106).

Åtgärden utförs inom detaljplanerat område med sammanhållen bebyggelse. Särskilt skäl i detta fall är att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan ske utanför området. En strandskyddsdispens får i nu aktuellt ärende även anses förenlig med strandskyddets syfte att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten (7 kap. 13 och 26 §§ miljöbalken).

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen med anledning av ovanstående att det finns särskilda skäl att medge dispens från strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. 18 c § första stycke 5 miljöbalken för ny markkabel med lågspänning och nytt kabelskåp för elnät och att strandskyddsdispens kan beviljas i enlighet med bestämmelserna i 7 kap 18 c pkt 1, 4 §§ och f § miljöbalken på fastigheten Tyresö 1:836.

Handlingar som tillhör beslutet

Situationsplan 4 st., inkom 2021-12-06

Remissvar kommunekolog, inkom 2022-08-16

Upplysningar

En dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft (7 kap. 18h § miljöbalken).

Länsstyrelsen kan komma att överpröva beslutet om strandskyddsdispens. Tid för beslut om en eventuell överprövning (tre veckor) räknas från den dag då kommunens dispensbeslut inkommer till länsstyrelsen. Sökanden bör avvakta utgången av tiden för överprövning innan åtgärden påbörjas.

Anmälan eller tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken kan fordras.

Detta beslut delges sökanden, fastighetsägare eller annan part genom förenklad delgivning.